

Metaforen Språktåget i praktiken på skolan Kattem i Trondheim.

Språktåget är i Karlstadmodellen en metafor för språket och för språkutveckling. Tåget är en helhet, precis som språket. Innehållet i tågets vagnar definerar tågets karaktär, precis som innehållet i språkets delar bestämmer språkets beskaffenhet. Tåget liksom språkutvecklingen kör på utan avbrott. Hur fort det går, beror på den som kör tåget och dem som ger tågföraren nödvändig service under resan.

På Kattem skola i Trondheim har metaforen Språktåget blivit ett praktiskt verktyg för barn som är språkligt sårbara.

Kattem skole har 350 elever och är en av 59 grundskolor i Trondheim kommun. Skolan har ett speciellt fokus på språk och kommunikation och tar emot många elever med behov av särskilda insatser för utveckling av det norska språket. Det är nykomna elever som inte kan norska, flerspråkiga elever och elever med autism.

Ellen Lundereng, specialpedagog och certifierad handledare i Karlstadmodellen, presenterade språktåget för skolans rektor och personal. Tillsammans med personalen utarbetades ett upplägg med "stationer" där varje "station" motsvaras av en vagn i Språktåget. Det finns alltså en Pragmatikkstasjon, en Leksikonstasjon, en Grammatikkstasjon, en Fonologistasjon, en Prosodistasjon och en Les lettstasjon. Varje station har en ansvarig vuxen bland personalen, som således har kunnat specialisera sig just sitt språkliga område i Språktåget. Eleverna besöker varje «station» varje dag.

Vilket material som ska ligga i Språktågets vagnar och hur instruktionen ska se ut, bestäms regelbundet för de elever som arbetar med «stations» upplägget. Var 5:e vecka möts viktiga vuxna kring eleven, föräldrar, personal på skolan och utvärderar aktuella övningar, fattar beslut om nya övningar och bestämmer var övningarna ska genomföras.

Språktåget hänger på väggen och i vagnarna finns aktuellt material och arbetsanvisningar. Samma material finns också i en pärm som eleven tar med sig hem och till SFO (ungefär som fritidshem i Sverige). På så sätt kan samma övningar repeteras tillsammans med olika vuxna i olika sammanhang.

Det sätt som skolan Katterem arbetar med Språktåget har rönt intresse inom Trondheim kommun. "Stations"upplägget delas med fyra andra skolor och några förskolor. Flera har visat intresse för detta sätt att arbeta och vill besöka skolan för mer information om hur man gör. Skolan Katterem önskar på sikt bli en besöksskola vad gäller Karlstadmodellens pedagogik vid språkträning.